UNIVERSITAS
OSTRAVIENSIS

KATEDRA SOCIÁLNÍ GEOGRAFIE A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

Chittussiho 10, 710 00 Slezská Ostrava

TEST K PŘIJÍMACÍ ZKOUŠCE pro obor POLITICKÁ A KULTURNÍ GEOGRAFIE
(Nav.Mgr.)
Pro akademický rok 2007/2008

Příjmení a jméno: .....

Kontakt (e-mail, telefon): .....

Univerzitní číslo: .....

Pokyny:

- Každý list papíru označte svým jménem a univerzitním číslem.
- Celkově můžete z testu získat 50 bodů.
- Bodové hodnocení otázek se liší podle jejich náročnosti.
- Uzavřené otázky nemusí mít pouze jednu správnou odpověď.
- Zadání otázek čtěte velmi pozorně a teprve, když jste si jisti, zapište odpověď do daného umístění. Odpověď u uzavřených otázek označte kroužkem – korekci označte křížkem a vaši novou odpověď opět kroužkem – nejednoznačné označení nebude hodnoceno.
- Pište čitelně – nejlépe hůlkovým písmem, nečitelné odpovědi nebudou hodnoceny.

1. Uveďte příjmení všech prezidentů USA, kteří prezidentský úřad zastávali po roce 1945 (v chronologickém pořadí):

.....	.....	.....Reagan.....
.....(Roosevelt do 1945)	.....Johnson.....	.....Bush .....
.....Truman.....	.....Nixon.....	.....Clinton.....
.....Eisenhower	.....Ford.....	.....Bush.....
.....Kennedy.....	.....Carter.....	.....

2. Mezi islámské státy (jejich obyvatelstvo z převážné části vyznává islám) <u>nepatří</u>:

a) Tunisko	d) Turkmenistán	g) Sýrie
b) Filipíny	e) Albánie	**h) Ghana**
c) Gruzie	f) Bangladéš	i) Malajsie

3. Připište k uvedeným oblastem státy:

Cornwall	.....UK.....	Durynsko	.....Německo.....
Akvitánie	.....Francie.....	Ligurie	.....Itálie.....
Kampánie	.....Itálie.....	Gagauzsko	.....Moldavsko.....
Kalábrie	.....Itálie.....	Lombardie	.....Itálie.....
Kantábrie	.....Španělsko.....	Katanga	.....Dem. Kongo (Zair)...
Kyrenaika	.....Libye.....	Chiapas	.....Mexiko.....
Thesálie	.....Řecko.....	Newfoundland	.....Kanada.....
Voralberg	.....Rakousko.....	Mindanao	.....Filipíny.....
Pohnpei	.....Mikronésie.....	Alsasko	.....Francie.....
Hidžáz	.....Saúdská Arábie	Algarve	.....Portugalsko.....

4. Monarchistické zřízení mají:

a) Belgie	d) Izrael	g) Myanmar
b) Dánsko	e) Madagaskar	h) Írán
c) Nový Zéland	f) Nigérie	i) Irák

5. Přiřaďte jednotlivé osobnosti k uvedeným pojmům:

Heartland	....Mackinder.....
Rimland	....Spykman.....
geopolitika	....Kjellén.....
Pan-Evropa	....Haushofer.....
geostrategický region	....Brzezinski.....

Kjellén, Spykman, Haushofer, Brzezinski, Mackinder

6. Které tvrzení je platné ve vztahu k ší´itům:

a) jsou rozděleni do desítek sekt a podsekt
b) jsou rozděleni na dvě skupiny
c) uctívají pouze Džafara as-Sádiqa
d) masově podporovali Saddáma Husajna
d) z jejich řad pocházela osmanská dynastie
e) tvoří převážnou část obyvatel Ázerbájdžánu
f) v Egyptě jsou menšinou nazývanou koptové
g) v Libanonu je označují jménem maronité

7. S hinduismem <u>je</u> spjat pojem:

a) filique
b) védy
c) jing
d) avátár
e) talmud
f) tao
g) mahájána
h) vaišjové
i) zakát

8. Druhý Vatikánský koncil přinesl:

a) „uzavření a konzervatismus“ katolické církve
b) „otevření a liberalismus“ katolické církve
c) rozštěpení křesťanství do dvou základních proudů
d) zrovnoprávnění muslimů s křesťany
e) zrovnoprávnění protestantů a katolíků
f) zrovnoprávnění pravoslavných a katolíků
g) definitivní vystěhování muslimů a židů z Pyrenejského poloostrova

9. Mezi židy <u>patří</u>:

a) Sefardové
b) Falašové
c) Pársové
d) Jezidé
e) Aškenázové
f) Pomáci
g) Tuarégové
h) Adyhové
i) Adžárové

10. Ve kterých státech žijí největší komunity vyznavačů (uveďte max. 2, ale ne státy, kam před útlakem migrovali v nedávné době, tj. USA nebo Evropa):

zoroastrismu ....Írán, Indie.....

jezidismu .....Turecko, Irák.....

drúzismu .....Libanon, Izrael, Sýrie.....

kaodaismu .....Vietnam.....

šintoismu .....Japonsko.....

sikhismu .....Indie.....

nestorianismu .....Irák, Írán.....

11. Jednotný evropský akt znamenal pro členské země ES:

a) vybudování jednotného vnitřního trhu do roku 1993
b) ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politiky ES
c) vytvoření Evropské měnové unie
d) zavedení konsenzuálního rozhodování v oblasti volného obchodu v Radě ministrů

12. Co je pravdivé tvrzení o Marshallově plánu?:

a) Byl nabídnut všem válkou zasaženým zemím Evropy, ne však SSSR
b) Byl nabídnut všem válkou zasaženým zemím Evropy, včetně SSSR
c) Měl vojenskými dodávkami pozvednout Evropu vůči SSSR
d) Pomoc USA zemím Evropy v rámci tohoto plánu spadala do tzv. Eisenhowerovy doktríny
e) Stály, které Marshalův plán přijímají, zakládají OEEC

13. Odzbrojování ve studené válce

a) následovalo jako reakce na smrt J. V. Stalina
b) mělo za následek demilitarizaci Finska a stažení balistických raket z Turecka
c) vedlo k vyhlášení neutrality Latinské Ameriky
d) nebylo úspěšné – smlouvy se nakonec neratifikovaly

14. Vypište česky nebo anglicky následující zkratky:

APEC - Asia-Pacific Economic Cooperation (Asijsko-Pacifická ekonomická spolupráce)

NAFTA - North America Free Trade Agreement (Severoamerická dohoda o volném obchodu , Severoamerická zóna volného obchodu)

OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj)

ASEAN - Association of Southeast Asian Nations (Sdružení zemí jihovýchodní Asie)

ECOWAS - Economic Community Of West African States (Hospodářské společenství západoafrických států)

15. Která území USA koupily:

a) Havaj
b) Oregon
c) Aljašku
d) Louisianu
e) Ontario
f) Kalifornii
g) Floridu
h) Texas
i) Nevadu

16. Tchajwan je:

a) součást ČLR pod správou zplnomocněnce Komunistické strany Číny
b) nezávislý stát – Tchajwanská republika
c) autonomní součást ČLR pod správou místních nacionalistů ze strany Kuomintang
d) čínský ostrov, od roku 1945 pod protektorátem Japonska
e) čínská provincie, v níž sídlí vláda Čínské republiky
f) čínský ostrov, od roku 1945 pod protektorátem USA
g) japonský ostrov, od roku 1945 pod správou Číny

17. Které z uvedených zemí nebyly v minulosti pod nadvládou Osmanské říše?

a) Itálie
b) Řecko
c) Albánie
d) Libye
e) Maroko
f) Írán
g) Sýrie
h) Irák
i) Rumunsko
j) Egypt
k) Omán
l) Srbsko

18. Poslední císařská dynastie v Číně vládla v letech.....1644(1648) - 1911(1912) **(doplňte) pod jménem Čching (Qing) (doplňte) a byla původu:**

a) korejského
b) mandžuského
c) mongolského
d) japonského
e) tibetského
f) chanského

19. Mezi románské národy patří:

a) Francouzi
b) Portugalci
c) Albánci
d) Baskové
e) Řekové
f) Nizozemci
g) Finové
h) Katalánci
i) Estonci
j) Lotyši
k) Litvané
l) Makedonci

20. Vysvětlete následující pojmy:

Asimilace – přizpůsobení nebo splynutí kulturně jinak odlišné populace, nejčastěji v jazykové sféře.

Autonomie – samospráva vyznačující se i legislativními kompetencemi regionu v rámci státu, v širším slova smyslu jakékoli nadstandardní postavení území či populace

Autonomismus – snaha směřující k získání vyšší míry samosprávy v rámci existujícího státu, získání specifického postavení oproti jiným regionům

Regionalismus – proces decentralizace státu bez vytvoření federální struktury

Regionalizace – vymezování regionů podle potřeby vědeckého zkoumání (často na bázi hierarchizace prostoru)

Separatismus – snaha o oddělení území od vyššího celku s cílem vytvoření nové státní jednotky

Iredentismus – snaha o oddělení území s cílem připojení k jinému již existujícímu státu

Anexe – jednostranné připojení cizího území ke stávajícímu státnímu celku bez svobodného souhlasu jeho obyvatelstva (vlády)

Okupace – násilný čin ze strany státu vůči území jiného státu, jeho obsazení, správa, ale ne připojení

Autochton – původní obyvatel území (v relativním časovém horizontu)

21. Co je to volební klausule, jaký je její význam ve volebním systému a jaká je její hodnota pro volby do dolní komory Parlamentu ČR.

Volební klasule (nebo také uzavírací klausule) stanoví minimální procento hlasů, které strana musí získat pro vstup do daného (voleného) orgánu. Volební klausule omezuje roztříštěnost politického spektra v daném reprezentativním orgánu. Její hodnota pro dolní komoru Parlamentu ČR je 5%.

22. Vysvětlete pojem gerrymanderring a názorně zobrazte alespoň jednu jeho formu.

Gerrymandering je úmyslná změna hranic volebního obvodu s cílem seskupit popřípadě roztříštit voliče daného politického subjektu. Může se vyskytovat v několika variantách např. sbalování, roztržení, vnitrostranické soupeření.

23. Jaký je vztah mezi velikostí volebního obvodu a většinovým či proporčním účinkem volebního systému (vyberte správné tvrzení):

a) žádný
b) čím větší volební obvod tím výraznější většinový účinek
c) čím menší volební obvod tím více proporční účinek
d) čím větší volební obvod tím výraznější proporční účinek
e) čím menší volební obvod tím méně většinový účinek

24. Vysvětlete pojem cleavages a aplikujte jej na Českou republiku.

Koncepce štěpení (cleavages) je součástí historicko-konfliktního přístupu ke vzniku politických stran. Vychází z toho, že politické strany názorově odrážejí konflikty ve

společnosti. Tyto konflikty jsou produktem národní (štěpení církev versus stát – př. KDU-ČSL; centrum versus periferie) a průmyslové revoluce (štěpení kapitál versus práce – ODS x ČSSD; město versus venkov).

25. Co je podle Kellera hybnou hlavní silou modernizace?

a) Centralizace státu.
b) Technický rozvoj.
c) Rozvoj vzdělanosti.
d) Stěhování do měst.

26. Důraz na porozumění oproti vysvětlení přinesl do sociologie:

a) Émile Durkheim.
b) Max Weber.
c) Karl Marx.
d) Ani jeden.

27. Který z prvků nedefinuje modernizační procesy?

a) Stěhování do měst.
b) Zavádění strojů do výroby.
c) Vyvlastňování rodiny zaměstnavatelem.
d) Byrokratizace.

28. Validitu nárokujeme

a) Pouze u kvantitativních přístupů.
b) Pouze u kvalitativních přístupů.
c) U obou přístupů, ale je snazší dosáhnout jí u kvalitativních přístupů.
d) U obou přístupů, ale je snazší dosáhnout jí u kvantitativních přístupů.

29. Za specifika sociálního světa podle Dismana považujeme:

a) To, že ho lze zkoumat pouze v rámci přirozených systémů.
b) To, že z něj nelze vystoupit.
c) To, že se skládá výhradně z živých bytostí.
d) To, že jej mohou zkoumat pouze sociální vědy.

30. Která sociologická perspektiva zkoumá společnost na úrovni národních států?

a) Makro a mikro.
b) Mikro a mezo.
c) Mikro.
d) Mezo.

Mapa č. 1: Rusko – zakreslete hranice federálních okruhů a jejich jména. Dále lokalizujte v mapě (vepište čísla, u sídel zakreslete bodem polohu): 1. Čečensko; 2. Tatarstán; 3. Baškortostán; 4. Sacha; 5. Židovská AO; 6. Kazaň; 7. Jekatěrinburg; 8. Irkutsk; 9. Chabarovsk; 10. Krasnojarsk

správné hranice FO – 2b.
přibližné hranice FO – 1b.

počet FO [6-7] – 3b.
[4-5] – 2b.
[3] – 1b.

rep. a města [9-10] – 5b.
[7-8] – 4b.
[5-6] – 3b.
[3-4] – 2b.
[2] – 1b.

Mapa č. 2

Napište úřední jméno zobrazeného státu a datum jeho vzniku.

ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA ..... 1949 .....

Zakreslete do mapy státu:

a) **hlavní rozvojové osy a 10 hlavních center, které je formují.**

b) **lokalizujte a jménem označte autonomní oblasti.**

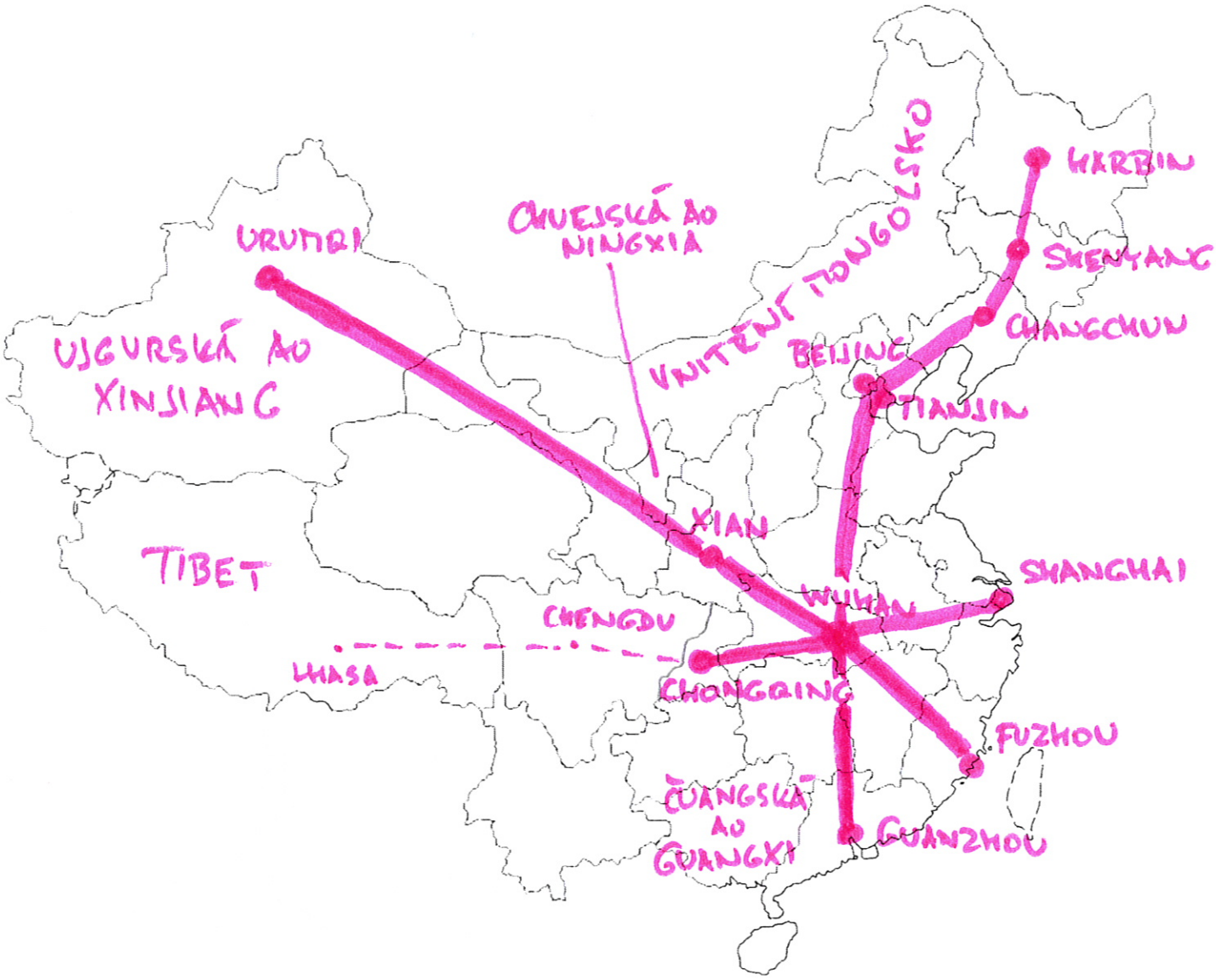

název a rok - 1b. správné osy 1b. města [9-10] - 5 aut. oblasti [5] - 3b.
[7-8] - 4 [3-4] - 2b.
[5-6] - 3 [2] - 1b.
4 - 2
3 - 1

název a rok 1b. megalopole [3]-2b. [2]-1b. sídla [10-12]-4b. [8-9]-3b. [6-7]-2b. [4-5]-1b. státy [5]-3b. [4]-2b. [3]-1b.

Mapa č. 3

a) napište úřední jméno zobrazeného státu a datum jeho vzniku

SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ ..... 1776 .....

b) zakreslete do mapy 3 nejlidnatější megalopole, pojmenujte je a vypište největší sídla (vždy aspoň 4), která tyto megalopole formují.

c) lokalizujte v mapě státy: 1. Louisiana; 2. Ohio; 3. Washington; 4. Nevada; 5. Texas.

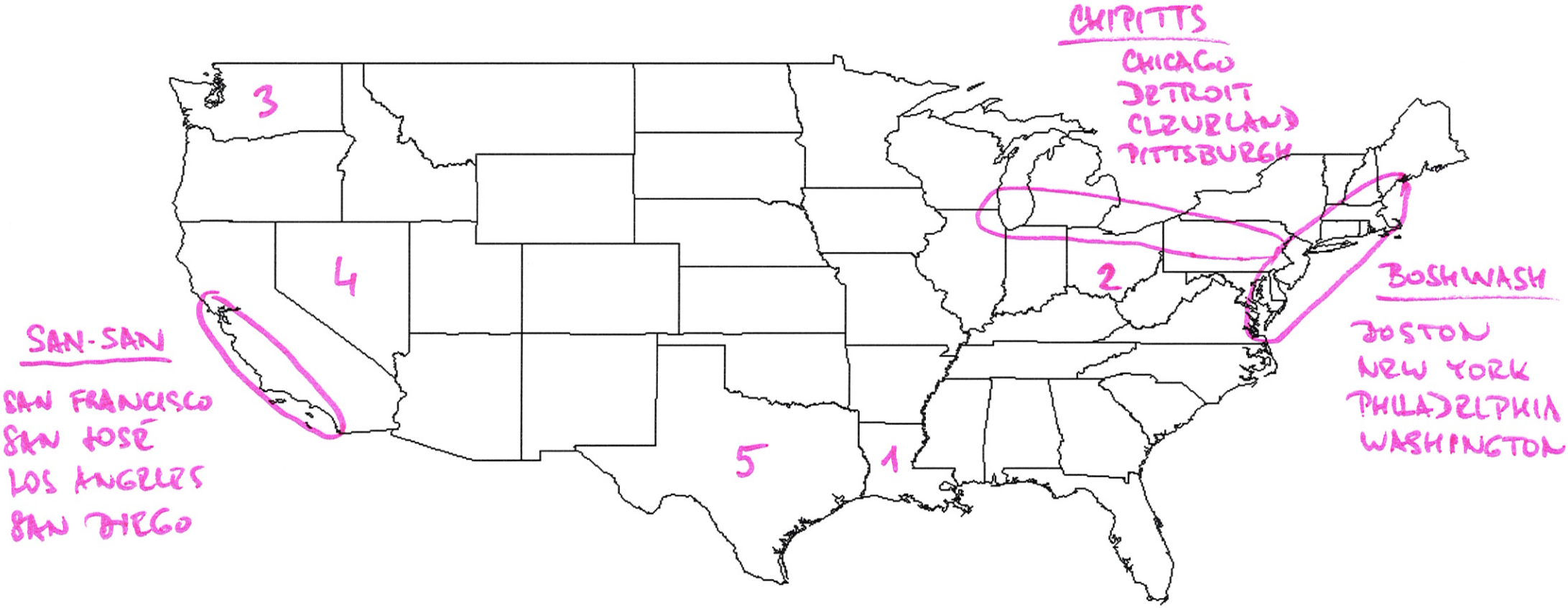

Mapa č. 4

a) Napište úřední jméno zobrazeného státu a datum jeho vzniku

REPUBLIKA INDIE / INDICKÁ REPUBLIKA ..... 1947 .....

b) zakreslete do mapy 5 nejvýznamnějších sídel – centra celostátního významu.

c) vepište do mapy jména všech států, v nichž mají převahu drávidské národy.

d) lokalizujte následující státy (vepište čísla): 1. Západní Bengálsko; 2. Paňdžáb; 3. Góa

název států – 1b. centra [5] – 3b.
[4] – 2b.
[3] – 1b.
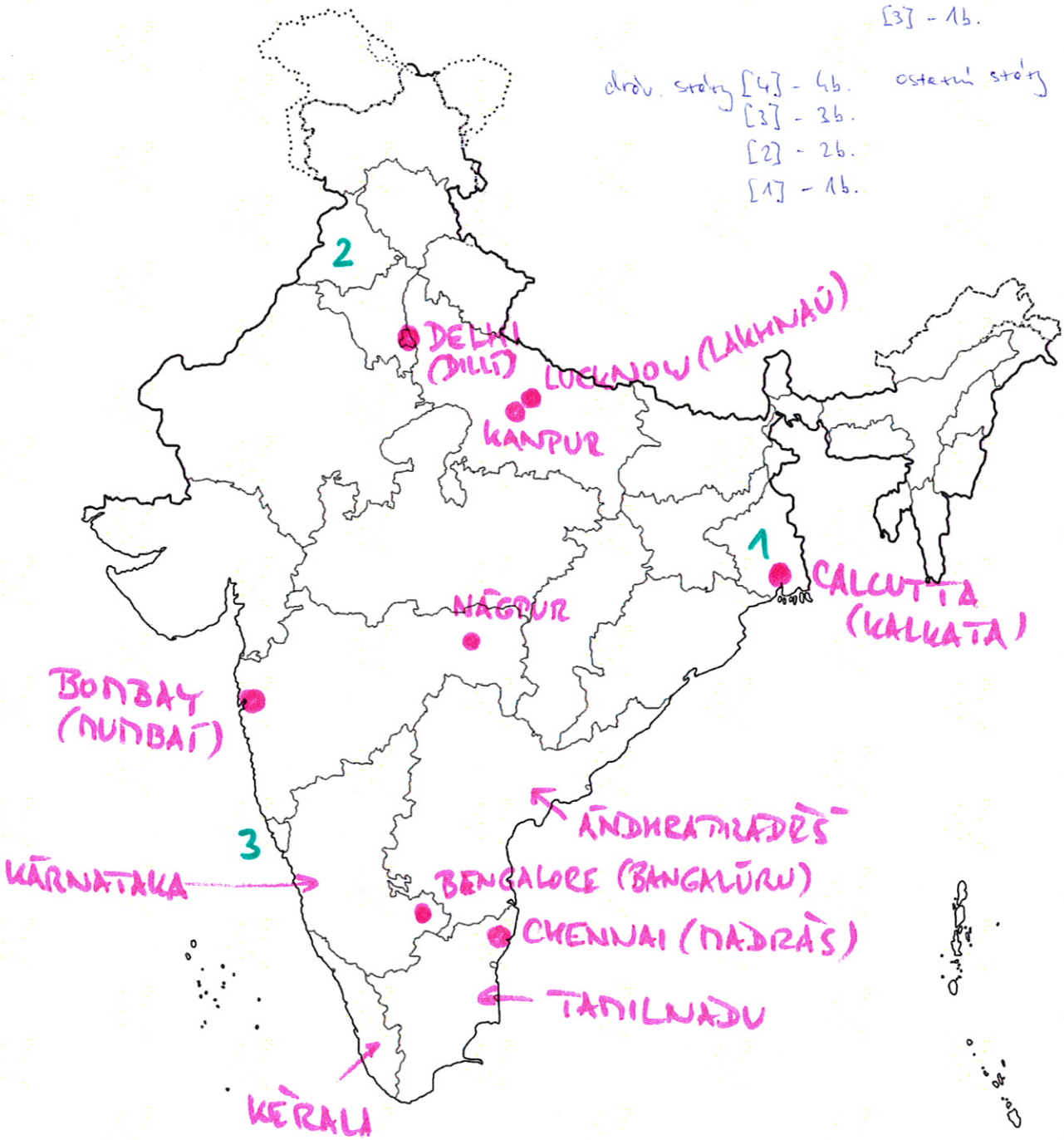
dráv. státy [4] – 4b. ostatní státy [3] – 2b.
[3] – 3b. [2] – 1b.
[2] – 2b.
[1] – 1b.